

**Nastavni ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE**

RIJEKA

Zdravstveno ekološki odjel

Odsjek za kontrolu zraka

Rijeka, Krešimirova 52a

Tel. + 385 51 358 743; Fax. + 385 51 358 753

e-mail: zrak@zzjzpgz.hr

Rijeka, 09.07.2012.

PRIOPĆENJE: Mjerna postaja Marišćina - Pogled

Nakon učestalih pritužbi stanovništva sa područja općine Viškovo na neugodne mirise koji se osjete sa područja budućeg Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina, a u cilju što kvalitetnijeg informiranja javnosti, na internetskim stranicama Zavoda od subote 07.07.2012. dostupni su podaci o kakvoći zraka sa automatske mjerne postaje Marišćina – Pogled. Obzirom da Zavod još nije i formalno preuzeo nadzor nad stanicom, te nema pristup stanici i instrumentima, izmjerene koncentracije treba uzeti sa rezervom. Također, tijekom probnog razdoblja na internetskoj stranici mogući su prekidi u prikazu.

Mjerna postaja Marišćina uspostavljena je u rujnu 2007. godine u cilju monitoringa kakvoće zraka na utjecajnom području budućeg ŽCGO Marišćina i opremljena je analizatorima sumporovog dioksida, vodikovog sulfida, dušikovih oksida, amonijaka, ozona, ugljikova monoksida, BTEX (benzena, toluena, etilbenzena i ksilena) te lebdećih čestica PM₁₀. Također se prate i meteorološki pokazatelji (smjer i brzina vjetrova, temperatura, tlak i relativna vlažnost zraka). Od samog početka postaja je spojena na centralno računalo za prikupljanje i obradu podataka u Zavodu.

Vezano uz pritužbe stanovništva, posebice u predjelu Marčelji i Pogled, terenskim izvidom utvrđena je prisutnost neugodnih mirisa na tom području, a posebice u večernjim satima kada prevladavaju sjeverozapadni vjetrovi koji pušu sa kopna prema moru. Neugodan kiselo-slatkasti miris koji se može osjetiti karakterističan je za odlagališta i posljedica je organske razgradnje otpada. Sastoji se od niza organskih i anorganskih plinovitih spojeva nastalih aerobnom i anaerobnom razgradnjom u dopremljenim balama otpada. Za većinu tih spojeva nisu propisane granične vrijednosti, iako uzrokuju izrazito odbojan miris.

Razine onečišćujućih tvari u zraku koje se prate na postaji ispod su propisanih graničnih vrijednosti, te se ne očekuje štetan utjecaj na zdravlje ljudi. Od spojeva čiju prisutnost prijedlog nove Uredbe o razinama onečišćujućih tvari u zraku prepoznaje kao utjecaj na kvalitetu življenja, odnosno dodijavanje mirisom, koncentracije amonijaka su niske uz blagi porast prema večernjim satima, dok koncentracije vodikovog sulfida nisu dostupne zbog kvara na instrumentu. Također su na ovoj postaji, kao i u većem dijelu Županije prisutne povećane koncentracije prizemnog ozona, posebice u ljetnom razdoblju, ali ova pojava nije povezana sa odlagalištem.

Postavljanjem prikaza podataka sa AP Marišćina na internetsku stranicu Zavoda, uklonjen je prikaz sa AP Mlaka, gdje su zaključno sa 30.06.2011. odlukom Gradonačelnika Grada Rijeke prekinuta mjerenja (vidi Odluku).

Pripremio: Goran Crvelin, dipl.san.ing.

Voditelj Odsjeka za kontrolu zraka

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA
Gradonačelnik

KLASA: 023-01/10-03/1
URBROJ: 2170/01-15-00-10-1535
Rijeka, 10. siječnja 2010.

INA Industrija nafte d.d.
SD Rafinerije i marketing
Sektor rafinerija nafte Rijeka
Ured direktora
Urinj bb
51 221 Kostrena
N/p direktora,
gospodina Ivana Krešića

**PREDMET: INA - automatska mjerna postaja za mjerenje kakvoće zraka – AP Turnić
- očitovanje, daje se**

Poštovani gospodine Krešić,

automatska mjerna postaja Turnić koristi se za posebna mjerenja onečišćenja zraka na utjecajnom području rafinerijskih pogona na Mlaci. Mjerenja se provode temeljem Odluke o posebnim mjerenjima onečišćenja zraka (SN PGŽ 10/01), i poglavlja "G." Programa mjera za smanjivanje onečišćenja zraka na utjecajnom području rafinerije INA d.d. – MAZIVA RIJEKA (SN PGŽ 10/01), koji je Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo 17. travnja 2001. godine.

Mjerna postaja Turnić smještena je u Trogirskoj ulici, na zemljištu u vlasništvu Grada Rijeke, koje je označeno kao dio k.č. 908/2, z.k.ul. 1044 K.O. Plase, ukupne površine 25 m², o čemu je u studenom 2001. zaključen sa INA – INDUSTRIJA NAFTE d.d., SD rafinerije i veleprodaja, Sektor za preradu nafte, MAZIVA RIJEKA Ugovor o zakupu zemljišta. INA d.d. za korištenje zemljišta plaća mjesečnu zakupninu od 35,79 EUR.

Mjerenja su započela u listopadu 2002. godine, a temeljem odluke županijskog poglavarstva od 4. prosinca 2003., mjerna postaja umrežena je u županijski sustav u rujnu 2004. godine. Svrha posebnih mjerenja određena je Odlukom o posebnim mjerenjima:

- informiranje građana o trenutnim koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku na utjecajnom području rafinerije,
- osiguranje fazne primjene mjera smanjenja emisija (promjena režima rada) u rafineriji u slučaju nepovoljnih atmosferskih uvjeta i/ili pritužbi građana,
- praćenje uspješnosti poduzimanja tehničkih zahvata u rafineriji na kakvoću zraka u okruženju,
- utvrđivanje koncepta trajnog monitoringa.

Sukladno odredbama članka 6. Odluke o posebnim mjerenjima, posebna mjerenja potrebno je provoditi najmanje jednu godinu po dovršetku posljednjeg tehničkog

zahvata propisanog Programom mjera, a koji je izveden krajem 2005. Glede provedbe mjerenja, u listopadu 2008. nastala je **bitno promjena okolnost** - trajno je zaustavljen rad kritičnih rafinerijskih postrojenja (u radu je ostala mješaonica ulja i energana koja koristi plinsko gorivo – zemni plin). **Posebna mjerenja još traju**, a informacije o izmjerenim koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku (SO₂, NO₂ i H₂S) dostupne su na web stranici NZZJZ PGŽ. Prema informaciji dobivenoj na sastanku održanom u RNR 23. studenoga 2010. ukupni godišnji trošak mjerenja iznosi oko 300.000 kuna.

Prema redovnom Izvješću o kakvoći zraka na postaji imisijskog monitoringa INA – rafinerije nafte Rijeka – Lokacija Mlaka, **za razdoblje ispitivanja od 1.01. – 31.12. 2009. godine** (NZZJZ PGŽ, ožujak 2010.), dakle nakon trajnog zaustavljanja rada kritičnih rafinerijskih postrojenja, stanje na utjecajnom području bilo je sljedeće:

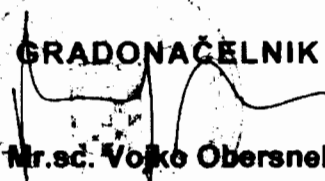
- nije bilo pritužbi građana na neugodne mirise,
- zrak je I kategorije s obzirom na dušikov dioksid i sumporov dioksid,
- zrak je III. kategorije s obzirom na vodikov sulfid, prekoračenja dopuštenih koncentracija događala su se u razdoblju grijanja (siječanj, veljača, prosinac), **ali onečišćenja nisu dolazila iz smjera rafinerije** već iz smjerova sjeverno i zapadno od mjerne postaje, pa je ocjenjeno da su tome uzrok emisije neke (za sad nepoznate) manje kotlovnice i/ili kućnih ložišta, te da su takve emisije najvjerojatnije uzrokovane lošim izgaranjem a moguće i (nedopuštenim) loženjem goriva sa visokim sadržajem sumpora.

Prema informacijama dostupnim na web stranici NZZJZ PGŽ u **sezoni grijanja 2010/2011 do sada niti jednom nisu prekoračene dopuštene prosječne dnevne koncentracije za vodikov sulfid**. Da li su i u koliko navrata prekoračene satne granične odnosno tolerantne vrijednosti satnih koncentracija, za sad nam nije poznato.

Temeljem navedenog, **ocjenjujemo da su prestali razlozi za provedbu posebnih mjerenja onečišćenja zraka na utjecajnom području rafinerijskih pogona na Mlaci koja su uspostavljena sukladno Odluci o posebnim mjerenjima onečišćenja zraka (SN PGŽ 10/01), jer je ispunjena zakonska svrha mjerenja.**

Stoga bih Vas želio obavijestiti da će biti donesena odluka o prestanku posebnih mjerenja onečišćenja zraka na utjecajnom području rafinerije koja su propisana Odlukom o posebnim mjerenjima onečišćenja zraka (SN PGŽ 10/01) jer je ispunjena svrha mjerenja iz članka 2. te Odluke. Također, INA d.d. – RNR biti će oslobođena obveze plaćanja zakupnine za korištenje gradskog zemljišta za smještaj mjerne postaje nakon 31. prosinca 2010. godine. Jednako tako, u suradnji sa NZZJZ PGŽ, razmotrit će se potreba provedbe posebnih mjerenja onečišćenja zraka u svrhu utvrđivanja (i praćenja) uzročnika onečišćenja zraka vodikovim sulfidom te trajnih mjerenja u svrhu praćenja gradskog pozadinskog onečišćenja zraka i mogućnostima korištenja mjerne postaje Turnić u tu svrhu. Želio bih također od Vas zatražiti prijedlog, odnosno ponudu uvjeta za preuzimanje mjerne postaje za potrebe mjerenja.

S poštovanjem,

GRADONAČELNIK

Mr.sc. Vojko Obersnel